

2835

1; 2;

Latvijas Finātnes padome

Vēsturiskā izzīna

par 1990.- 2000. g.

Fonds №. 2835

A�raksts №. 1; №. 2;

LATVIJAS ZINĀTNES PADOME

VĒSTURISKĀ IZZIŅA par 1990. – 1996. gadiem

1. daļa

Latvijas Zinātnes padome (LZP) ir izveidota pēc Ekonomikas ministrijas, Latvijas Zinātņu akadēmijas, Augstskolu rektoru padomes un Latvijas Zinātnieku savienības ieteikuma ar LR Ministru Padomes 1990. gada 3.jūlija lēmumu Nr. 44 "Par Latvijas Zinātnes padomes izveidošanu", lai Latvijas Republikas neatkarības apstākļos demokratizētu zinātnes vadīšanas sistēmu, celtu zinātniskā darba efektivitāti un nodrošinātu zinātnei no budžeta iedalīto līdzekļu maksimāli efektīvu izlietojumu un visu zinātnes nozaru tālāku attīstību.

LZP darbojas saskaņā ar "Nolikumu par Latvijas Zinātnes padomi" (apstiprināts ar LR MP 1990.g. 3.jūlija lēmumu Nr. 44), LR likumiem "Par zinātnisko darbību" (1992.) un "Grozījumi likumā "Par zinātnisko darbību" (1996., 1997., 1998.) u.c. LR likumdošanas aktiem.

LZP ir zinātnieku ievēlēta koleģiāla institūcija ar juridiskās personas tiesībām. Padomes pilnvaru laiks ir trīs gadi. Tās darbību reglamentē Ministru Kabineta noteikumi.

Saskaņā ar likumu "Par zinātnisko darbību" LZP kompetencē un pienākumos ietilpst:

- valsts zinātnes attīstības politikas izstrāde un attiecīgu priekšlikumu iesniegšana valdībai;
- zinātnes finansēšanai paredzētā valsts budžeta projekta sagatavošana;
- zinātnes finansēšanai noteikto valsts budžeta līdzekļu analīze un atzinumu sniegšana par izlietojuma zinātnisko lietderību;
- LZP noteiktā zinātnes finansējuma sadale un tā izlietošanas kontrole;
- pētījumu projektu pieteikumu un valsts finansēto zinātnisko pētījumu rezultātu izvērtēšana un apkopošana, rezultātu pieejamības nodrošināšana;
- valsts interešu pārstāvība starptautiskajā zinātniskajā sadarbībā;
- promocijas tiesību piešķiršana augstskolām un valsts zinātniskajiem centriem;
- attiecīgo ekspertu komisiju izveidošana, to darba kārtības noteikšana un kontrole.

LZP sastāv no Izglītības un zinātnes ministrijas, Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātnieku savienības, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas, Augstskolu rektoru padomes un zinātnes nozaru ekspertu komisiju vēlētiem pārstāvjiem - pa vienam no katras.

Padomes darbu vada tās priekšsēdētājs, kuru ievēl uz vienu gadu.

LZP savā darbā pamatojas uz zinātnieku ievēlētām 14 nozaru ekspertu komisijām:

- informātika;	- lauksaimniecības zinātnes;
- mehānika, mašīnbūve, enerģētika;	- vēsture (tai skaitā kultūras vēsture);
- fizika, matemātika, astronomija;	- valodniecība, literatūrzinātne,
- ķīmija;	folkloristika, mākslas zinātnes;
- tehnoloģijas zinātniskie pamati;	- filozofija, socioloģija, psiholoģija,
- bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija;	pedagoģija;
- molekulārā bioloģija, mikrobioloģija,	- ekonomikas zinātnes, juridiskās zinātnes;
biotehnoloģija, virusoloģija;	- meža zinātnes.
- medicīnas zinātnes;	

Ekspertu komisiju pienākumi: dot atzinumus par LZP iesniegtajiem zinātniskās pētniecības projektiem, programmām un to finansēšanu, izstrādāt un pilnveidot šo projektu izvērtēšanas kritērijus, kā arī valsts zinātnisko iestāžu darba efektivitātes izvērtēšanas kritērijus un iesniegt tos LZP apstiprināšanai, sagatavot un dot atzinumu par stāvokli attiecīgajā zinātnes nozarē Latvijā.

2

Ekspertu komisijas ievēl katrā konkrētā zinātnes nozarē Latvijā pastāvīgi strādājošie zinātnieki saskaņā ar "Latvijas Zinātnes padomes vēlēšanu nolikumu" uz trim gadiem.

LZP darbu un nozaru ekspertu komisiju darbu nodrošina sekretariāts. To vada un par tā darbu atbild padomes zinātniskais sekretārs. Sekretariātā strādā 5 darbinieki.

LZP arhīvs izveidots no 1998.g. 1.aprīļa (LZP priekšsēdētāja 1998. gada 26.marta rīkojums Nr. 26). Nolikums par LZP arhīvu apstiprināts 1998.g. 4.maijā.

2. daļa

Pirma pastāvīgi glabājamo dokumentu ekspertīzi par 1990.-1992. gadiem, saskaņā ar vienošanos ar Latvijas Zinātnu akadēmiju, 1996. gadā veica LZA arhīva darbinieki. Tika ekspertēti un noformēti lietās zinātnisko pētījumu (projektu) finansējuma pieteikumu 1991.-1993. gadiem dokumenti un sastādīts pastāvīgi glabājamo lietu par 1990.-1992. gadiem apraksts. Līdz 1998. gada maijam šie dokumenti tika glabāti LZA arhīvā kā atsevišķs fonds.

1998. gadā, pēc LZP arhīva izveidošanas, veikta pārējo pastāvīgi glabājamo dokumentu par 1990.-1993. gadiem - LZP sekretariāta lietvedības lietu ekspertēšana un noformēšana lietās. Turpmāk šis darbs tiek veikts sistematiski: līdz 2000. gada augustam ekspertēti un noformēti lietās LZP sekretariāta dokumenti un zinātnisko pētījumu (projektu) dokumenti par 1993.-1996. gadiem.

Dokumentu komplekss par minēto laika posmu sistematizēts un aprakstīts divos pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos un vienā personālsastāva lietu aprakstā.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr. 1 iekļautas LZP sekretariāta lietvedības lietas, kurās sistematizētas sekojoši:

- # *LZP normatīvie, rīkojuma dokumenti*: Nolikums par LZP, LZP Valdes lēmumi un LZP priekšsēdētāja rīkojumi.
- # *LZP sēžu protokoli un nozaru ekspertu komisiju (NEK) sēžu protokoli*.
- # *LZP un NEK vēlēšanu dokumenti*: vēlēšanu nolikums, vēlēšanu komisijas saraksts, zinātnisko iestāžu un organizāciju zinātnisko padomju sēžu protokoli vai to izraksti par ekspertu kandidātu izvirzīšanu, NEK vēlēšanu vēlētāju saraksti, ekspertu kandidātu CV, elektorāta - strādājošo zinātnieku anketas, LZP priekšsēdētāja un vietnieku, padomes locekļu un NEK priekšsēdētāju vēlēšanu protokoli.
- # *Sarakste ar LR Saeimu un Ministru Kabinetu, ar ministrijām, ar zinātniskajām iestādēm un organizācijām un ar ārvalstu zinātniskajām iestādēm, organizācijām un zinātniekiem*.
- # *Statistikas gada pārskati*.
- # *Grāmatvedības dokumenti*: zinātnisko pētījumu budžeta finansējums pa nozarēm, pa zinātniskajām iestādēm un augstskolām, LZP sekretariāta izdevumu tāmes izpildes gada bilances, LZP kopsavilkuma gada bilances ar pielikumiem, virsgrāmatas.
- # *Habilitācijas un promocijas padomju ekspertu dokumenti*.

Tā kā LZP un tās nozaru ekspertu komisijas tiek vēlētas uz 3 gadiem, tad šis periods izvēlēts vienai dokumentu aprakstīšanas iedaļai. Sastādītas 2 apraksta Nr. 1 iedalas: par 1990.-1993. gadiem un 1994.-1996. gadiem.

Pirmajos LZP darbības gados, kad tika meklētas optimālākās LZP, tās NEK un sekretariāta darba formas, nav LZP Valdes (izveido 1993.g.), netika rakstīti LZP priekšsēdētāja rīkojumi (1990.-1991. gg. lēmumus pieņēma LZP sēdēs), NEK vēlēšanās nav ekspertu kandidātu CV un elektorāta - strādājošo zinātnieku anketu, kuras ieviesa tikai 1996. gada NEK vēlēšanās.

Tā kā LZP sekretariāta dokumentu ekspertēšanu uzsāka tikai 1996. gadā, pirmajos gados nebija arī lietu nomenklatūras, tad atsevišķi dokumenti par 1990.-1993. gadiem nav saglabāti: daži LZP Valdes 1993. lēmumi, 6. nozares "Bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija un vides zinātne" un 13. nozares "Ekonomikas un juridiskās zinātnes" ekspertu komisiju sēžu protokoli.

Habilitācijas un promocijas padomju veidošanu LZP 1993. gadā pabeidza, tāpēc turpmākajos gados šo padomju ekspertu dokumentu vairs nav.

Informācijas par augstskolu un zinātnisko iestāžu un organizāciju finansēšanas plānošanu tika pieprasītas tikai 1993. gadā. Doktorantūras finansējums uzsākts tikai 1994. gadā.

Par 1990. gadu nav grāmatvedības dokumentu, jo LZP apkalpoja LZA grāmatvedība.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr. 2 iekļauta zinātnisko pētījumu (projektu) dokumentācija pēc sekojošas shēmas:

- # Zinātnisko pētījumu (projektu) budžeta finansējuma pieteikumu dokumenti.
- # Atskaites par veiktajiem zinātniskajiem pētījumiem.

Zinātnisko pētījumu (projektu) dokumenti sistematizēti pa pētījumu pieteikumu periodiem (viens periods - trīs gadi) un 14 zinātnes nozarēm. Katras nozares ietvaros dokumenti sistematizēti pēc pētījumu numerācijas (tā savukārt ir vienota visām nozarēm, bet kārtas numurus liek dokumentu iesniegšanas LZP sekretariātā secībā) augošā kārtībā. Katra perioda pirmie pieteikumi tiek iesniegti iepriekšējā gada 4.kvartālā (piemēram, 1991.-1993. gadiem - 1990. gada oktobrī), bet perioda 1. un 2. gada beigās - starpatskaite un precīzēts finansējuma pieprasījums 2. un 3. gadam, bet 3. gada beigās - atskaita par visu periodu un pieteikums nākamajam periodam, ja pētījums tiek turpināts. Šī iemesla dēļ dokumenti apraksta Nr. 2 iedaļas sistematizēti pa pētījumu pieteikumu periodiem, lietu datējumi vienas iedaļas ietvaros ietver 4 gadus, bet nākamās iedaļas pētījumu (projektu) pieteikumu lietu datējuma sākuma gads ir tāds pats, kā iepriekšējā perioda atskaitēm, jo šie dokumenti LZP sekretariātā tiek iesniegti vienlaicīgi, bet arhīvā tos nodod atsevišķi.

Personālsastāva lietu aprakstā Nr. 3 iekļautās lietas sistematizētas sekojoši:

- # LZP darbinieku personas kontu kartītes.
- # LZP locekļu un ekspertu darba samaksas saraksti.
- # Finansu pārskati par sociālā nodokļa pieskaitījumiem, maksājumiem un valsts sociālās apdrošināšanas līdzekļu izlietojumu un ziņojumi par sociālā nodokļa maksājumiem.
- # Darba līgumi.

LZP priekšsēdētāja rīkojumi personāla jautājumos to nelielā skaitā dēļ nav nodalīti no rīkojumiem pamatdarbības jautājumos un atrodas pastāvīgi glabājamās lietās "LZP priekšsēdētāja rīkojumi" aprakstā Nr. 1.

LZP locekļu un ekspertu darba samaksas saraksti tiek glabāti 75 gadus tāpēc, ka LZP locekļiem un ekspertiem nav personas kontu kartišu.

Par 1990. gadu LZP nav personālsastāva dokumentu, jo LZP apkalpoja LZA grāmatvedība.

Tā kā līdz 1996. gadam nav atbrīvots neviens LZP sekretariāta darbinieks, šajā periodā nav atbrīvoto darbinieku personas lietu un personas kartišu.

Arhīva glabāšanā pieņemto dokumentu stāvoklis labs.

Latvijas Zinātnes padomes
priekšsēdētājs, akadēmiķis

Arhīva pārzine

2000. gada 24. augustā.

E. Grēns

A. Butēvica

LATVIJAS ZINĀTNES PADOME

VĒSTURISKĀ IZZIŅA (turpinājums) par 1997. - 2000. gadiem

1. daļa

1999. gada 11.maijā apstiprināti LR Ministru Kabineta noteikumi Nr. 167 (prot. Nr.25.4.) "Latvijas Zinātnes padomes darbības kārtība", kuri izdoti saskaņā ar likuma "Par zinātnisko darbību" 17. pantu. Noteikumi precizē padomes sastāvu un darba organizāciju, kā arī padomes pārziņā esošo fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansēšanas kārtību, bet Latvijas Zinātnes padomes statuss, nosaukums un funkcijas nav mainījušies.

2. daļa

Latvijas Zinātnes padomes pastāvīgi un ilgtermiņa glabājamie (to skaitā - personālsastāva) dokumenti par 1997.-1999. gadiem, bet pastāvīgi glabājamie fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu dokumenti (pārskati par 1997.-2000.gg. pētījumu periodu) arī par 2000. gadu, ekspertēti 2001. gadā, sistematizēti un aprakstīti divos pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos un vienā personālsastāva lietu aprakstā.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1 - LZP sekretariāta lietvedības lietas par 1997.-1999. gadiem - lietas no Nr. 306. līdz Nr. 428.

Sarakste ar ārvalstu zinātniskajām iestādēm, organizācijām un zinātniekiem neveidojas regulāri, tāpēc nav lietas par 1999. gadu.

Pētniecisko projektu izpildes pārskats par 1998. gadu (406. 1.) un Informācija par zinātnisko institūtu finansējumu uz 01.01.1997. (422. 1.) pēc ministrijas pieprasījuma gatavoti tikai šajos gados.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 2 - zinātnisko pētījumu (projektu) dokumentācija par 1996.-2000. gadiem – lietas no Nr. 595. līdz Nr. 897.

Šoreiz tradicionālais zinātnisko pētījumu trīs gadu periods, kas ņemts par pamatu dokumentu sistematizācijai šajā aprakstā, tika pagarināts par vienu - 2000. gadu. Lai saglabātu iedibināto zinātnisko pētījumu (projektu) dokumentācijas sistematizācijas principu, aprakstā ietverti arī 2000. gadā iesniegtie pārskati par visu periodu.

Personālsastāva lietu apraksts Nr. 3 - personālsastāva lietas par 1997.-1999. gadiem no Nr. 20. līdz Nr. 34.

Jaunu dokumentu veidu aprakstos nav.

Arhivēto dokumentu stāvoklis labs.

Latvijas Zinātnes padomes
zinātniskais sekretārs

M. Vaivars

Arhīva pārzine

A. Butēvica

2001. gada 19. novembrī.

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā iešūtas (ievietotas) 4 (četri)

ar cipariem un vārdiem

lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. ,

izlaisti lapu Nr. ;

+ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja galo fondu glab. S.
2016. g. amats paraksts

paraksta atšifrējums